

Herhalde, denizlere hâkim İngiliz donanması, Alman deniz kuvvetlerine çok daha ağır ve şiddetli bir darbe indirmek mecburiyetindedir.

Bunlardan başka, hazırlamakta olduğumuz diğer tefrikaları, yazıları ve sürprizleri, peyderpey okuvucularımıza müjdeliyeceğiz..

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

LÜKS APARTİMANLAR

Verilen haberlere göre, Taksimle Harbiye arasındaki Sürpagop arsasının tramvay yoluna bakan cephesine, 16 lüks apartman inşa olunacaktır! Bu apartmanların ön tarafları sütunlu, süslü, arka tarafları yeşillik olacaktır! Ben şunu düşünüyorum: Bugün bile, böyle sureti mahsusada lüks olarak yapılmayan apartmanların kirası ateş pahasına! Kimbilir, artık, Sürpagop'taki 16 apartmanda kiralar nasıl olacak?

CİLAYA RAĞBET

Cilâ ihtikârı yapan bir adam mahkemeye verildi. Cilânın kilosu 4 liraya imiş, bu adam, 18 liraya satmaya kalkmış.

Cilâ fiatlarının bu kadar yükselmesini, bir cihetten mâkul bulmak lâzım. Çünkü cilâyâ, o kadar çok rağbet var ki, herkes, işin aslından fazla cilâyına aldaniyor. Bu kadar cilâ merakına karşı cilâ mı dayanır?

PEYAMİNİN İDDİASI

Üstad Peyami Safa, bir makalesinde şu iddiayı ileri sürüyor:

«— Söylendiği gibi yazılmaz.»

Ve bu iddiayı isbat için dilimizden misaller getiriyor, imlâ esası ve şekilleri üzerinde etüdler yapıyor.

Faka, bizzet, bu iddia yeni bir şey değildir.

Biz, ne zamandanberi, her söyledığımızı yazmadığımızı farkındayız, hattâ okuyucular bile..

GÖBEĞİN LÜZUMU

Sevimli arkadaşımız Burhan Felek, geçen günkü fıkrasında mevzu olarak, ele göbeği almış, evirip çeviriyor, tartaklıyor, yokluyor.. Bilhassa göbeğin neden ve kimlerde hasıl olduğunu tetkik ve mütalea ediyor.

Vaktiyle, göbekli erkek makbûldü. Şimdi, kadınlar, göbekli erkeklerle alay ediyorlar. Göbek, muhakkak ki insana lâzım bir şey değildir. Yalnız gösteriş vardır. Gösteriş diyip geçmeyiniz.

Hâlâ, gösterişe aldananlarımız çoktur. Bu bakımdan göbek iktisadî bir kıymettir.

AHMET RAUF

Esnafın Dilekleri

Her cemiyet tahriren yapılacak müracaatları takip edecek

Esnaf Cemiyetleri İdare heyetleri bundan sonra âzaların bilhassa tahriren yapacakları dilekleri takip ve intaç etmeği kararlaştırılmışlardır. İdare heyetleri her yılın dileği muhakkak surette tahkik ve icabederse âlakadılar nezdinde tesebbüsler yaparak halledecekler ve neticeyi dilek sahibine tahriren ve Ticaret Müdür-lüğüne bildireceklerdir. Esnafın müşkülüne de bu suretle sür'atle cevap verilecektir.

Karlıman ve Orozdi-bak Adliyyede

Fiat Mürakabe Bürosu, Çorlu-da cep feneri ihtikârı yapan Salomon kızı Çentil, Galatada Mah-mudiye caddesinde hırdavatçı Hıraç, Kadıköyünde çavdar ekmeği ihtikârı yapan Yalova süthanesi sahibi ve bavul ihtikârından Oroz-dibak ile Karlıman müesseselerini Adliyyeye vermiştir.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Eminönü 3, 5; Fatih 13, 27, 34, 35; Eyüp 36; Beyoğlu 10; Beşik-taş 19; Üsküdar 19; Kadıköy 35 ün-cü okulda 9 hazırandaki çocuk bahçeleri açılacaktır.

★ Anadolu'ya Trakyadan nakledecekler için yeni bir sefer programı hazırlanmaktadır.

★ Belediye temizlik işlerine 250 amele alınacaktır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Almanlar memleketimizden deri almak istemektedirler.

★ Dün muhtelif memleketlere 298 bin liralık ihracat yapılmıştır.

★ Antil adalarına 25 bin liralık gül yağı ihraç edilmiştir.

★ Ellerinde gözetâhi bulunanlar Fiat Mürakabe Komisyonuna beyanname vereceklerdir.

MÜTEFERİK:

★ Bazı ekalliyet mektepleri marife müracaatla mali vaziyetleri yüzünden yeni sene başında mekteplerini kapatacaklarını bildir-mişlerdir. Bu arada Kadıköy ve kalamış Rum mektepleri de vardır.

★ Tatilde İstanbulda kalacak talebeler için Haydarpaşa Erkek Lisesi ile Erenköy Kız Lisesi ayrılmıştır.

★ Gönüllü hastabakıcı olmak isteyen kadınlarımız için Halkevlerinde açılan kayıtlar akşam kapanacaktır.

★ Maarif Vekâleti Pendik'te 200 kişilik ilk okul kampı açmağa karar vermiştir.

★ Tıp Fakültesinde okuyan kız-larımız için ikinci bir gönüllü hastabakıcı kursu açılmıştır.

★ Denizyollarına geçen Sosyete şilepleri Demir, Bakır, Krom şileplerinin bacalarına forslar yapılmışa başlanmıştır.

★ Galatada kömürücü Halid, 'kok kömürünü fazla fiatla sattığından dün mahkeme tarafından tevki-fulunmuştur.

HALK Filozofu

Mali tazyik

Gazetelerin mali bir tazyike maruz bırakıldığını haber verisem inanır mısınız? Fakat, bu tazyik devletten değil, bir takım müesseseler ve dairelerin başında bulunan müdür ve erkândan geliyor.

Geçenlerde, bu sütunlarda, size, aynı mevzu dair bir misal vermiştim.

Bugün, bir başka misal arzede-yim:

Bir müessese var. Birçok da i-lânları var. Her gazeteyle ilân ve-riyor. Bize vermiyor.

Gazetemizin idare müdürü, bir gün, bu müesseseye kadar gidiyor:

— En az satan gazetelere bile ilân veriyorsunuz, bize vermiyor-sunuz, diyor, bu neden acaba?

O müessesede, sahibi salâhiyet, erkândan bir zat, çekmeceinden bir dosya çıkarıyor, dosyanın i-çinde, muhtelif tarihlerde Son Telgrafta intişar etmiş bir takım yazı kupürleri var:

— Bakınız, diyor, sizin gazete, bizi çok tenkit ediyor..

Düşünün hali: Bu zatı şerif, ken-di işlerini tenkit ediyoruz, diye, meş'uliyetini taşıdığı müessesenin umumi faydasını düşünmüyor, kendi iğbirarını ön plana alıyor.

Bu suretle hareket eden bir in-san, evvelâ, vazifesini yapmıyor, demektir. Saniiyen, doğru ve sa-mimi tenkide tahammül edemeye-rek medenî seviyesinin ne kıratla olduğunu ortaya koyuyor.

REŞAT FEYZİ

Çocuk bahçeleri-ne hangi çocuklar alınacak?

Haziranın 9 uncu günü sabahın-dan itibaren şehrimizdeki muhtelif ilk mekteplerde «Çocuk bahçeleri» açılacaktır. Çocukları ta-tilde sokaklarda oynamaktan kur-tarmak gayesiyle açılacak olan bu bahçelerde bu yıl ilk mekteplere kaydedilecek çocuklarla ilk okulu bitirenler ve halen ilk okul tale-besi olanlar alınacaktır. Çocuk bahçeleri tekmil tatil müddetince açık kalacaktır.

Boğaziçinde bir genç-lik klübü açıldı

Beden Terbiyesi Genel Direk-tör-lüğü her tarafta gençlik klüp-leri açmağa başlamıştır.

Şehrimizde de bu yolda faaliyete geçmiştir. İlk olarak Boğaziçin-de bir klüp açılmıştır. Şimdi 60 kadar genç klübe yazılmışlar-dır. Klüp gençleri muhtelif spor şubelerinde çalıştırılacaktır.

İbrahim paşa hama-mının vaziyeti

Şehzadebaşındaki maruf İbra-himpasha hamamının tarihi kıyme-ti ve vaziyeti hakkında Belediye ve Müzeler İdaresi tarafından tet-kikler yapılmaktadır. Hamam tam yol üzerine tesadüf etmektedir. Eğer hamam yıkılmazsa yolun güzergâhı yeniden çizilecektir. Bu hususta yakında bir karar verilecektir.

rabilmek benim anladığım, lezzet aldığım tarzda buna bir çeyni ver-mek imkân onun elinde yok. O halde?

— Neye sosuyorsun canım? Ce-vap versene!

Naci ister istemez kekeleydi:

— O halde... Senin de kendine bir aşk...

Rezzan, sözünü keserek şiddetle haykırdı:

— Bir veya birkaç...

— Evet... Bir veya birkaç aşk... partenaire'i seçmek hakkını ta-nımak lâzım.

— İşte bu kadar.

— Mantık yerinde.

— Eh, mademki mantık yerinde-dir. Kimin buna itiraza hakkı ola-bilir?

Naci cevap vermedi. Bir müd-det sustu. Tabakasından bir si-gara aldı. Dalgındı. O kadar dal-gındı ki Rezzana da bir sigara ver-meği unuttu. Paketi cebine koyarken kadın elini attı:

— Ben de isterim.

Günün meselesi:

Ay başında tram-vaylar çoğaltılıyor

Romanyaya ismarlanan tram-vay bandajları geliyor

Tramvay seferlerinde 1 haziran-dan itibaren yaz tarifelerinin tat-bikine başlanacaktır. Seferler kış-tarifesine nazaran bir miktar artırılmaktadır.

Bu suretle araba fasılları azaltılmış olacaktır.

Böylelikle, Tünel - Şişli araba-ları 8, Fatih - Harbiye 9, Harbiye-Aksaray 10, Maçka - Eminönü 10, Şişli - Sirkeci 15, Maçka - Beyazıt 8, Kurtuluş - Beyazıt 10, Bebek - Eminönü 10, Ortaköy - Aksaray 12, Beşiktaş - Fatih 10, Yedikule-Sirkeci 8, Edirnekapi - Sirkeci 8, Topkapı - Sirkeci 9 dakika fasla ile hareket edeceklerdir.

Tünel kayışı

Amerikadan Tünel kayışı imal ve teslim etmeği deruhde eden firma temmuz ayı içinde kayış-ları teslim edebileceğini âlakadara bildirmiştir.

Yaz tarifeleri

Vapurların yeni ta-rifesi hazırlandı

Denizyolları ve Şirketihayriye İdareleri liman içinde işleyen vapurların yaz tarifelerini hazırlamışlardır. Tarifeler haziran içinde tatbika başlanacaktır. Bütün Boğazçine çok erken saatlerde olan son seferler gece yarısına kadar uzatılacaktır. Boğazın iki yakası arasında karışan karışya aktar-malı seferlerle, Adalar - Anadolu seferleri ve Adalar - arasındaki plaj seferleri de yeni tarife ile başlayacaktır.

ADLİYE ve POLİS

Merinos Fabrikasının bütün iş-tihşalâtını kapattıktan sonra...

İhtikâra başlayarak iplikleri saklayan iki kişi mahkemede hesap veriyor

Dün Asliye İkinci Ceza Mah-kemesinde şehrimizin belli başlı yün ticaret müesseselerinden Sa-kalakçı oğlu ticarethanesi sahip-leri Niko ve Yuvarın muhakeme-sine devam edilmiştir.

Şahit Fiat Mürakabe Bürosu kontrolörlerinden Alâeddin İyiyazıcıoğlu, bu müessesenin Sümer-bank Merinos yün ipliklerini ken-di nam ve hesabına satın aldığını ve diğer tüccarlara vermek iste-medğini bu suretle piyasada bir yün buhranı çıkarmak istediği gi-bi eskiden yüzde 9,450 kâr nisbeti kabul etmiş oldukları halde son zamanda yüzde 52 kâr nisbeti gör-düğünü anlatmıştır.

Mahkeme Sakalakçı müessesesinden yün alamadıklarından Ti-carete Vekâletine şikâyetle bulan Hasan Cafer ve Fuad Onad

adındaki iki tüccarı da şahit ola-rak dinlemiştir.

Muhakeme Fiat Mürakabe Bü-rosunun vereceği raporu bekle-mek üzere talik edilmiştir.

Satiye dâvası

İstanbul Birinci Ağırceza mah-kemesinde nakzen bakılmakta olan Satiye dâvasına dün de devam e-dilmiştir.

Mahkemenin tayin etmiş oldu-ğu beş kişilik ehli-vukuf Satiye binasının o zamanki kıymeti hak-kında hazırlamış olduğu raporu mahkemeye tevdi etmiştir. Bu raporda binanın o zamanki kıymet-inin 241 bin lira takdir edildiği yazılmıştır.

Muhakeme iddianın serdi için diğer bir güne bırakılmıştır.

göze getirdi. Gülüşmekten ken-dilerini alamadılar. Belliydi ki so-för vaziyeti çıkmıştı. Kulak ku-lağa konuştukları için münakaşa-yı takip edememiş, söylenilenleri duyamamıştı. şüphesiz. Fakat ara-basında taşıdığı çiftin tekin olma-dığını anlamış bulunuyordu.

Bu gülüşme Naci'yi dalgınlığın-dan kurtardı. Kadının sigarasını yakarak:

— Azizem... - dedi - sen hari-kulâdesin.

— Bunu bana ilk defa söylemi-yorsun Naci.

— Bir daha tekrar etmeme mü-saade et.

— Mükemmel... Fakat bana bi-raz başka söz söyle...

— Ne söyleyeyim?

— Bulamıyor musun? Faraza... Jaleye yazdığın eski mektupları tekrarhyabilirsin?

— Nedenin?

Naci, bir kuduz köpek tarafın-dan budlarından dolanmış gibi

(Açkan var)

Tehlikeli Virajlar

Boğaziçi sahillerinde parmaklıklılı mütead-dit manialar yapılıyor

Belediye Reislığı Boğaziçi sa-hillerindeki yolların tehlikeli vi-rajlarında tedbirler almağa karar vermiştir. Buralarda denize veya hut da uçurumların kenarlarına parmaklıklılı manialar yapılacak ve vesaitin herhangi bir suretle de-nize, sağya ulaşması için temin olunacaktır.

Bir müddet evvel bir motosik-letin denize uçtuğu Tarabyadaki viraja ilk olarak bir parmaklıklılı mania yapılmıştır. Hacı Osman byarında ve Beykoz - Akbaba yo-lunda da bu suretle demir par-maklıklılı manialar inşa olunacaktır.

Beyazıt Meydanı-nın imar plânı tamamlandı

Beyazıt meydanının imar plânı tamamlanma' üzeredir. Yakında ihalesi yapılacaktır. Meydan bu yaz sonuna kadar tamamen açıl-mış ve tanzim edilmiş olacaktır. Belediye Fen Müdürlüğü de İmar Müdürlüğü beraber çalışmak-tadır. Mühassas mimar Prost dün meydana giderek tetkikler yap-mıştır.

Esnaf Hastanesinin masrafları çok artmış!

Esnaf Cemiyetlerinin, esnaf has-tanesine yardımlarını arttırmaları kararlaştırılmıştır. Bunun için bugün-lerde bir toplantı yapılacaktır. İl-lâç fiatları ve diğer masraflar art-tığından hastaneyi daha fazla yar-dım yapılması icabettiğindedir. Ay-rica esnaftan da şahsan yardım istenmesi düşünülmektedir.

Muallim ve hade-melere verilecek münzam ücret

Şehrimizin muhtelif yerlerinde yakında açılacak olan çocuk kamp-larında ve çocuk bahçelerinde va-zife alan muallimlerle hademelere maaşlarından başka ayrıca mün-zam ücret de verilmesi kararlaş-tırılmıştır.

Yeni Beyazıt ve Üskü-dar serkomiserleri

2 yıldanberi Beyazıt nahiyesin-deki mesaisile halka ve âmirlerine kendini sevdirmiş olan Beyazıt Başkomiseri Kemal Gökmen Üs-küdar kazası merkez başkomiser-ligine, Üsküdar Başkomiseri En-ver de Beyazıda naklen tayin edil-mişlerdir.

Onbir avukatın ceza-landırılması istendi

Yeni Avukatlık Kanunundan sonra Avukatlığı tenkettikleri hal-de telefon rehberindeki isimle -rinin yanında, avukat kelimesini sildirmiyen 11 gayrimüslim eski avukatın dün bu suçtan mahke-mede cezalandırılmaları istenmiş-tir.

Yakında İlkdamda HAZRETİ MUHAMMET

Ve İslâm orduları-nın muharebeleri

Yazan: Ziya Şakir

İslâm ordularının yap-tığı gazvelerin bu çok şa-yamı dikkat tafsilatını, Ziya Şakir, bu yeni -seri ile İlkdam refikimiz oku-yucularına takdim ede-cektir..

DIS Politika

Darlan'ın beyan

Yazan: Ahmet Şükrü ES

«İşbirliği» beynelmîl mi-nâbetlerin tarif ve izahında yu-ran: Ali denize de-ler için edil-miş. Bir devlet, diğer bir devlet dost veya düşman olur. İttifak girer. Muharebe vaziyetinde ra-fa kalır. Fakat bir devlet -devletle işbirliği» yaptığı bu münasebetin ne olduğunu malûm değildir.

Bu sebeptendir ki Vişi hükû-met-i Almanya arasındaki mi-nâbetlerin mahiyeti bir türlü la-miyor. Almanya, geçen hafta da Fransayı mağlûp etti ve devletle bir mütareke imla-

Normal şartlar altında Almanya ile sulh müzakereleri girişmesi lâzımdı. Fakat Alman-ya'nın başlıca düşmanı olan İtali-tere mukavemetle devam etti. den Fransa ile yapılacak sulh selesi İngilterenin de mağlûp ol-ması zamanı tehir edildi ve bu tabii olmanın bir vaziyet oldu. Fakat Almanya, birkaç ay sonra Fransayı işbirliğine davet etti. Mareşal Peten de bu işbirliği prensip itibarile kabul etti.

bir devletin diğer bir devletle işbirliği yapılabilmesi için hiç ol-masa, o devlette sulh halinde bir Almanya arasında harp vaziyeti vardır. Diğer taraftan Almanya İngiltere de harp halindedir. sebeptendir ki kurulmasına çalış-ması lâzımdır. Halbuki Fransanın devam eden muharebe de Fransısların Almanlara yardım temin etmek gibi bir maksat zilmekte idi. Filhakika bir sava-denberi Fransanın Almanya'da doğru temayül etmekte oldu-ğuna delâlet edecek birçok emare-mevcut olmakla beraber, Vişî kûmeti, haziran 1940 ta imzala-mütarekenin hükümleri dışı çık-mak niyetinde olmadığını birçok vesilelerle anlattı.

Ancak son birkaç hafta İngiltere ve Birleşik Amerika şinin hareketinden şüphelemeye başlamışlardır. Almanlar Suriyedeki tazyatı üslerini kullanm-lardır. Suriyedeki harp malzemesi, gene Fransızların ifadelerine göre, İngiltere ile harp halinde bulunan Iraklılara verilmiştir. Şimali Afrikadaki Fransız me-mlekelerinin karasularından Al-limanlarından istifade eden

manların, Libyaya asker ve te-hizat sevkettikleri bildiriliyor. Fransız sanayinin Alman him-metinde çalıştığı iddia ediliyor. Bu-lar, Fransa ile Almanya arasında kurulmak olan işbirliğinin askeri ittifaka delâlet etmekte duğundan İngilizleri kuşkulandı-rmıştır. Bu sebeptendir ki Alman-Darlanın evvelki gün yaptığı yanat ile bu işbirliğinin mahiyetini izah edeceği zannedilmektedir. Beyanat hakkında böyle bir mü-besitlenler, hayal sukutuna uğra-mış olacaktırlar. Amiral, Fransanın geçmiş zamanlardaki suçları bugünkü zâfi ve Almanyanın hamet ve âlencaplığı hakkında çok söz söylemiş de Almanya Vişi arasındaki işbirliğini izah et-mekten çekinmiştir. Amiral, esna-sanın felâketi, meş'uliyetini, eskiteğrid meclisleri yüklemeğe de Amirale göre, Fransa küçük Avrupa devletlerinin hâmisî rolünü

takınmış, fakat bu rolü yapma- için lâzım gelen hazırlıkta bulunmamıştır. Hazırlıksız olarak harbe girmiş ve mağlûp olmuştur. Müte-feliki de Fransayı yalnız bırakmış ve Almanya Fransayı haritada silebilirken, muzaffer devlet, Al-manesi mayısında onunla müzake-reye girişti. Darlana göre, Al-manya, Fransadan donanmayı isteme-miştir. Müstemlekelerinden top-rak talebinde bulunmamıştır. İtali-giltereye karşı harp ilânını talep etmemiştir. Yalnız işbirliğinin sarf-ları da henüz tesbit edilmiş de-ğildir. Çünkü Darlan, beyanatın ancak bir yerinde buna ima et-miş ve «Fransanın istikbal cere-yan etmekte olan müzakerelere bağlıdır» demiştir. Darlanın işi ettiği bir mesele de Berchtesg-dende yapılan mülâkâtın, Hitlerin daveti üzerine vukubulmuş olma-sıdır.

Darlan, işbirliği hakkında izahat vermemekle beraber, Fransanın dünkü suçları ve bugünkü zâfi hakkında söylediği sözler, Al-

(Devam 5 inci sahife)

Edebî Roman:72

KOLKOLA

Müellifi: Nizamettin NAZİF

— Evet amma Mollanın bana veremedikleri var. Bunlar olma-dan da yaşayamam. Faraza aşk... Mıtlaka birini sevmeliyim.

— Senin için bu kadar iyi olan bir adam ben aldatamam.

— Nekadar yanlış düşünüyör-sun. Sana Mollayı aldat diyen kim?

— Mollayı aldatmamış olmak için aramızdaki münasebeti ona bildirmek lâzım...

— Bildiririz...

— Ne dedin? Çıldırın mı?

— Dosdoğru karşısına çıkarız. Birbirimizi sevdiğimizi anlatırız.

— Ne münasebet! Molla mâkul adamdır. O, dostları ile karşı kar-

şıya geçip saatlerce şatranç oyna-mıyor mu?

— Eeeey...

— Esi mesi bu işte... O nasıl hususî eğlenceleri için kendisine istediği gibi partenaire seçiyorsa ben de hususî eğlencelerim için istediğim partenaire'i seçmek hak-kına malik olamaz mıyım?

—

— Niçin Molla benimle şatranç oynamıyor? Çünkü ben şatranç bilmiyorum. Öğrenemez miyim?

Öğrenebilirim şüphesiz... Fakat bu oyun benim hoşuma gitmiyor.

Binaenaleyh bizim Molla kendi vice'ini tatmin etmek için aynı şeyden kendisi gibi zevk duyan bir veya birkaç adamı seçiyor. Aşk da benim vice'imdir. Bunu başa-

HİKAYE

Vapur iskelesinde

Yazan: ZİYA VEHBİ

Şaziye o gün Köprünün Kadıköy iskelesinde bir aşağı, bir yukarı doluyor. Adapazarından gelecek annesini bekliyordu. Güzel bir kızdı. Ayrıca güzel giyimemesine de biliyordu. Saçları sarı, gözleri lacivert idi. Kadınların bile bayıldığı, kendilerinde böyle göz olmadığa için üzüldüğü bu gözlerle vapura binmek üzere gelip geçen yolcular bir kere bakmadan yürüyemiyorlardı.

Herkes Şaziye'nin güzel, parlak, lacivert gözlerine bakarken o da etrafını mağrur mağrur seyreliyordu. Arkadaşları ona:

— Ah, sendeki gözler bizde de olsa...

Demekten kendilerini alamıyor du.

Şaziye de arkadaşlarına şu cevabı verirdi:

— İşte ben de bu gözlerime takılan erkeklerle öyle yalancı bir gururla bakıyorum ki...

— Neden?

— Zira sokakta beni her gören gözlerini gözlerime diyor.

— Güzele bakmak yasak değil.

— Değil ama bakmanın bir risine öyle yüz versem hemen yanıma sokulacaklar diye korkuyorum.

★

Hava o gün Şaziye'nin gözleri kadar parlaktı. Güneş oldukça ısıtıyor, insanların etine kadar tesirini hissettiriyordu. Şaziye güneşin bu tesiri altında vücudüne dokunan bir sıcak erkek eli hissediyormuş gibi gıdıklanıyordu. Bu hal onun yüreğine doğru iniyor ve hoş bir akis yaparken Şaziye sevgili tarafından zarıftıyormuş gibi memnun ve ince, zarif dudaklarıyla mütebessim görünüyordu. Lâkin bir an iskeledeki bütün erkeklerin kendisine baktığını görünce ciddileşiyor, kaşlarını çatıyordu.

Bir aralık iskele'nin içine doğru yürüyordu ve sonra sol tarafta bir delikanlının kendisine dikkatli dikkatli bakmakta olduğunu gördü. Delikanlı Şaziye'nin yanından geçip gitti. İleride durdu. Sarı saçlı, lacivert gözlü kızın yürüyüşünü, kıvrışını süzmeğe başladı. Delikanlı, arkadaşının kardeşi olan bu kız tanıdı. Lâkin Şaziye, evlerine sık sık gelip ağabeyiyle konuşan, ders çalışan çünkü genç lise talebesini ve bugünkü delikanlıyı tanıyamamıştı.

Nuri - delikanlının adı Nuri idi - içinden:

— Beni tanıyamadı, dedi. Nereden tanıyacak? Seneler geçti.

Diye söyleniyordu.

Şaziye tekrar yürümeye başladı. Yine dışarıya çıkmak için yavaş yavaş, edalı edalı yürüyordu. Bu sırada karısından gelen arkadaşları Leylânın ağabeyini görürnce; birden ağızına çıktı:

— Şakir Bey...

Şaziye, Leylâyı soracaktı. Şakir Nuriye doğru yürümüşü. Genç kızın sesini duymamıştı:

— Vay sen buralarda mısın, Nuri?

Şaziye, iki gencin bu karşılaşma sahnesi karşısında birden şaşırılmıştı. Nuri ismi kendine yabancı gelmiyordu.

Düşündü. Arkaya döndü baktı. Nuriyi derhal tanıdı. Birkaç adım ilerledi. Leylânın ağabeyi Şakir'in yanına yaklaştı:

— Şakir Bey...

Genç adam, birden dönüp baktı. Şaziye'yi görür görmez ilerledi. Genç kızın elini hararetle sıktı.

— Siz buralarda mısınız Şaziye hanım?

— Evet İstanbuldayız.

— Nereye böyle efendim, vapur mu bekliyorsunuz?

— Annemi bekliyorum efendim.

— Nereden geliyor?

— Adapazarından.

— Ağabeyin nerede?

— O da burada. Leylâ nerede?

— Biz hep beraber buradayız.

— Leylâyı çok göreceğim gel-di. Bugün görmek kabil mi?

— Tabii kabil.

— Fakat işinize mani olmuyayım.

— Hayır. Zaten beni bekliyecek. Sonra gezmeğe çıkacağız.

— Nerede bekliyecek?

— Galatasarayda.

Şakir, genç kızla konuşurken, muhavarenin hayli uzadığını fark etmişti. Döndü, arkasına baktı, seslendi:

— Nuri.. Nuri.. Gelsene...

Sonra genç kıza hitap etti:

— Şaziye Hanım, Nuriyi tanırsınız, zannederim.

— Evet beyefendinin simaları hiç yabancı gelmiyor.

— Eski çocukluk arkadaşları mızlan.

— Evet.

Nuri, Şaziye'nin elini hürmetle sıktı.

Delikanlı az evvel uzaktan seyrettiği güzel gözleri, şimdi daha yakından görüyordu.

Şakir, Şaziye'ye:

— Yalnız benim on dakikalık isim var, dedi. Şurada bir bankaya uğruyacağım. On dakika sonra gelir, sizi alırım. Beraber Galatasaray çıkarız. O vakte kadar, Nuri size arkadaşlık eder.

Şakir uzlaştıktan sonra, Nuri'nin Şaziye'ye neler söylediğini tahmin etmek zor değil. Derhal, genç kıza gözlerinin güzelliğinden bahsetti, kendisine hayran olduğunu ilâve etti.

Deniz Lisesine alınacak talebeler

Deniz Lisesine ve Deniz Gedikli okulunun 1 inci sınıfına yeni talebe kayıt ve kabulüne 1 hazine başlanılarak 10 ağustosta nihayet verilmesi kararlaştırılmıştır.

Şehrimizdeki taleplerin Kasım - paşadaki Deniz Komutanlığına müracaat etmeleri icap etmektedir.

— Şakir Bey...

Şaziye, Leylâyı soracaktı. Şakir Nuriye doğru yürümüşü. Genç kızın sesini duymamıştı:

— Vay sen buralarda mısın, Nuri?

Şaziye, iki gencin bu karşılaşma sahnesi karşısında birden şaşırılmıştı. Nuri ismi kendine yabancı gelmiyordu.

Düşündü. Arkaya döndü baktı. Nuriyi derhal tanıdı. Birkaç adım ilerledi. Leylânın ağabeyi Şakir'in yanına yaklaştı:

— Şakir Bey...

Genç adam, birden dönüp baktı. Şaziye'yi görür görmez ilerledi. Genç kızın elini hararetle sıktı.

— Siz buralarda mısınız Şaziye hanım?

— Evet İstanbuldayız.

— Nereye böyle efendim, vapur mu bekliyorsunuz?

— Annemi bekliyorum efendim.

— Nereden geliyor?

— Adapazarından.

— Ağabeyin nerede?

— O da burada. Leylâ nerede?

— Biz hep beraber buradayız.

— Leylâyı çok göreceğim gel-di. Bugün görmek kabil mi?

— Tabii kabil.

— Fakat işinize mani olmuyayım.

— Hayır. Zaten beni bekliyecek. Sonra gezmeğe çıkacağız.

— Nerede bekliyecek?

— Galatasarayda.

Şakir, genç kızla konuşurken, muhavarenin hayli uzadığını fark etmişti. Döndü, arkasına baktı, seslendi:

— Nuri.. Nuri.. Gelsene...

Sonra genç kıza hitap etti:

— Şaziye Hanım, Nuriyi tanırsınız, zannederim.

— Evet beyefendinin simaları hiç yabancı gelmiyor.

Bu Harbin Sımaları:

Amiral Darlan bir denizci olduğu kadar, politikada da hayli tecrübe geçirmiştir

Denizcilikte dedelerine, politikada babasına çekmiş hoş sohbet bir adam

Bu harbin sımaları arasında Amiral Darlan da mühim bir yer alacaktır. Şimdi Fransız Başvekil muavinin unvanı ile Fransanın mukadderatı ile meşgul olan Amiral Fransua Darlan, anasıl Gaskonyalıdır. Anası, orada Teran şehrinde doğmuş, çocuğunu yetiştirmiş ve orada ölmüştü. Yani bir Parisliye göre, taşralı içinde idi.

Amiral Darlan'ın hal tercümesini kendisini tanıyan bir Fransız gazetecisine bırakalım. Bu gazeteci daha harbin ilk aylarında şöyle anlatıyordu:

«Yirmi sene evvel, ona ilk defa Selânikte tesadüf etmişim. Konuşkandır, gülmesini ve güldürmesini bilir. Fakat dikkat eden bir adam, esasında ağır ve ciddi olduğunu anlar. Onun bu ağırlığı bir defa doğduğu memleketin kendi hususi huyundan, sonra da çok ağır mes'uliyetleri üzerine almış olmasından ileri gelir.

Annesi çok genç yaşında ölmüştü. Babası Paris'te avukatı ve bilhassa politikaya çok düşkündü. Babasının politik işlerinde uğraşması, müstakbel Amiral Fransua Darlan'ın ilk gençlik senelerini mağnum geçirtmişti. Bu suretle çocukluğunda babasından uzakta geçirmişti.

Nihayet babası Verak belediye reisliğine seçilmiş ve bu suretle oğlunun yüzünü görebilmiştir.

Çok geçmeden ise, ayan azalığına intihap edilen Arman Falyerin yerine mebusluğa seçilmişti.

Herkes oğlu Fransuanın da babası gibi, belediye reisi, mebus ve nazır olacağını düşünüyordu. Babası Adli Nazırı da olmuştu. Fakat öyle çıkmadı. Onun dedesi ve büyük dedesi gemici insanlardı. Fransua da o yolu tuttu ve on sekiz yaşında denizcilik mektebine girdi.

1902 den 1904 senesine kadar mektepten ilk çıkışında Düğay Truen gemisine verildi ve Çin harbine iştirak etti.

1906 da topçu atış kursundan binbaşı olarak çıktı. 1912 de Jan Dark tabiatik mektep gemisinde genç zabıtere muallim oldu.

O zamandan itibaren Darlana yol açılmış bulunuyordu. Herkes onda daha yüksek makamları ıslgal edebilecek bir istidat görüyordu.

Nihayet 1914 harbi başladı.

O zaman Fransua Darlan denizlerde atıl ve vazifesi kalacağına düşünerek, kara ordusunda vazife istedi. İstidatı kabul edilerek kara ordusuna alındı. Kendisine yine denizcilikle alakadar bir vazife verildi. Bir sahil bataryası kumandanlığına. Oradan ayrıldı. Lo-

ren, Şampanya, Uzada, Belçikada birçok kara harekâtına iştirak etti.

Harp bittikten sonra, Darlan acaba tekrar denize dönecek miydi? Gerçi döndü ama, daha evvel, Ren nehri filosunun kumandanlığını verildi, 1919 dan 1921 e kadar bu filonun kumandanlığında kaldı. Nihayet Uzak Şark'taki deniz birlikleri genelkurmay başkanlığına tayin edildi. O zaman kırk yaşındaydı.

1926 da Paris'e döndü ve Bahriye Nezaretine yüksek bir vazife aldı. Onun asıl istediği bu değildi. Fakat her değişen nazır, onu vazifesinde tutuyordu. Nihayet büro işlerinden ayrıldı, kendisini denize attı.

Jan Dark ve Edgar Kine zirhları ile kumandan olarak hayli cevallânlar yaptı. Fakat 1930 da tekrar Bahriye Nezaretine çağırıldı. 48 yaşında Kontramiralliğe terfi etmişti.

Bir aralık Cezair sularında bulunan birinci kruvazör filosu kumandanlığına tayin edildi. 1935 de yapılan deniz manevralarını müteakip Visamiral oldu. Sıra ile Lejyon donör nişanının bütün rütbelerini aldı.

Bu harp başlamadan evvel, 6 hazine Fransız filosu başkumandanlığına tayin edildi.

Görülüyor ki, Amiral Darlan bir denizci olduğu kadar, Bahriye Nezaretindeki vazifeleri itibarıyla politikada da pismıştır.

Meraklı Şeyler

Dünyanın en küçük hapisanesi

Dünyanın en küçük hapisanesinin Vatikanda olduğu söylenir. İki hücreli olan bu hapisanede de hiçbir mahkûm bulunmamaktadır.

Bununla beraber, Vatikan hapisanesinin bir kütüphanesi, bir banyo daire ve bir de beden terbiyesi salonu vardır.

Firavunun ekmeği

Bundan birkaç sene evvel, Mısırdan Fraun Tutankamonun mezarı keşfedildiği zaman, mezarda birçok kıymetli eşyadan maada buğday taneleri de bulunmuştu.

Flipson Gram isminde Danimarkalı bir ziraat mühendisi bu buğdaylardan nasılsa iki tanesini ele geçirmiş ve otuz asır evvel yetiştirilmiş olan bu buğdaylardan bir tanesini ekmiş.

Artık mühendisin nasıl bir itina ile buğdayı ektiği ve bitmesini beklediği tasavvur edilebilir. Nihayet sabrı boşa çıkmamış ve buğday çıkmış. İlk sene bu bir tek saptan 19 buğday almış. Ertesi sene bu 19 buğdayı ekerek bu sefer 1382 tane buğday almış. 1935 senesindeki rekoltesi 20 tonu bulmuş. Şimdi kimbilir nasıl?

Bu buğdaydan yapılan ekmeği o zaman bile herkes bulamıyordu ve buna «Fraun ekmeği» diyorlardı.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

Yer yüzünün zengin memleketi

Vaşington mezbahalarında günde yüz bin öküz ve bir milyon koyun ve domuz kesilir

Amerikanın yer altı ve yer üstü serveti

Amerikaya ilk defa çıkan bir yolcunun, bu memleketten taşan bir kudretin tesiri altında kaldığını oraya gidenler kadar, gümienler bile biliyor. Meselâ Newyorka gidenler şöyle anlatırlar: Grat Sieller, Brooklyn köprüsünden geçiş, metroya biniş, bu suretle görülen her şey kuvvet ifade ediyor. Şehir halkı da sağlam ve sıhatinden emin kuvvetli insanlardır. Daha içerilere gidince, yine aynı intiba... Geniş arazide tabiatın insanlara verebileceği herşey bol bol yetişmektedir. Midl Vest hükümeti dahilindeki sonuz buğday ve darı tarlaları, Pasifik Okyanusu sahilinin meyva ve sebze bahçeleri, Cenup-taki hükümetlerin pamuğu hiç bir memleketin görülmeyeceği derecede emsalsizdir. Her tarafta barajlar, su hazinleri göze çarpıyor.

Niyagara dalgaları bile endüstri ihtiyaçları için avuç işine almıştır.

Bazı merkezlerde fabrika bacaları ormanlar gibidir. Buralarda müteharrik kuvvet ve nakliyat kolaylığı büyük işler görür.

Petrol kuyuları demir, bakır, kurşun, gümüş, çinko madenleri bütün memleketin damarlarını teşkil eder.

Toprak altı serveti o kadar muazzamdır ki, bütün Avrupa'dan daha kuvvetli olan Amerikan endüstrisi bile bunları hakikîyle işletememektedir. Hem demir, cıva ve çinko ihraç edilir.

Doğu Simaldeki ormanlar 130 milyon Amerikanlık istihlak edemeyeceği fazla kereste temin eder.

Bir kaç rakam zikretmek icap ederse, Amerika tam randımanla çalışarak suretle dünya kömür istihsalatının yüzde 34 ünü temin etmektedir. Demirin yüzde 38 ini, bakırın yüzde 30 unu, pamuğun yüzde 50 sini, petrolün de yüzde 60 ını...

Eğer dünya istihsalatının bir istatistini tertip etmek icap ederse, Amerika, Boksit'in civarını, mağneziumun, altının, yünün yüzde 20 sini, kurşunun, gümüşün, fosfatın yüzde 30 unu, çinkonun yüzde 35 ini, kükürdün yüzde 80 ini çıkarmaktadır.

1939 senesinde Amerikan fabrikalarından 3,732,718 otomobil çıkmıştır. Dünya otomobil imalatı ise 4,779,170 olduğuna göre yüzde 80 i demektir.

Amerika tıyayere imalatında başlıca maden olan alüminyum 327,000,000 libre olarak istihsal etmiştir ki, dünya istihsalatının yüzde 60 ını tutmaktadır.

Zirai istihsal de bu derece zengin ve mebzuldür.

Amerikada, dünya buğdayının yüzde 16 sını yetiştirmektedir. Pamuk ve darı mahsulü ise yüzde 50 serı geçer. Amerika ormanlarından dünya kereste istihsalatının yüzde 43 ü çıkar.

Sovyet Rusya'nın kereste istihsalatı ise yüzde 14, Almanya ve Fransanın yüzde 2, Japonya'nın yüzde 4 tür.

Şikago mezbahalarında hergün 100,000 öküz, yarım milyon domuz ve o kadar da koyun kesilir. Konserveler haline konan bu etler dünyanın mühim bir kısmını da besler.

Büyük göller muntakalarında elma, Kaliforniyada armut, kayısı, şeftali, Florida'da portakal ve muz yetişir.

Sütçülük sanayii, Amerikanın bilhassa merkezi muntakalarında son derece inkişaf etmiştir. Virjineya bütün imalatlarında en büyük birerçe amele çalır. Pamuk Cenup Alabama, Louisiana Yeni Orleans, Misissipi hükümetleri dahilinde yetiştirilmektedir.

Amerika toprak altında ve üstünde ki bütün servetleriyle kendi kendisini idare ettikten başka, daha bir çok milletleri de idare edebilir.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veya hut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmektedir. Makla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat etmelerini ilân olunur.

«Harabiyetten masum menevide gayri hassas Alüminyum — Mağnezium — Yodurum — Halitaları imalâne müteallik usulı hakkındaki icat için alınmış olan 5 Mayıs 1939 tarih ve 2777 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkas

Son Telgraflar

Amerikanın İngiltere için yaptığı gemileri

Vaşington 27 (A.A.) — B.B.C. Deniz komisyonu yeniden inşa edilmekte olan ticaret vapurlarının yekûnunu 713 e çıkaran 123 geminin daha inşası için mukaveler imzalamıştır.

Bu vapurlardan 300 den fazlası İngiltereye yardım için inşa edilmektedir. Diğerleri doğrudan doğruya İngiltereye ait gemilerdir.

Habeşistan'da dört İtalyan fırkası mahsur bir halde

Kahire 27 (A.A.) — «B.B.C.» si-mali Afrika'da Tobrukta bildirilecek yeni birşey yoktur. Solum - da devriye ve topçu faaliyeti ol-muştur.

Habeşistanda son muharebeler-de İtalyanlardan 8000 esir daha alınmıştır.

Sodo şehri civarında dört İtalyan fırkası mahsur bir halde, harekât yapamıyacak bir vaziyete getirilmiştir.

Cenubi Afrika tayyareleri bir çok İtalyan nakliye kolunu mit-ralyöz ateşine tutmuştur.

Muharebeye İngiliz tayyareleri de iştirak ediyor

(1 inci Sahifeden Devam)
İngiliz mevzilerine taarruz etmişler ve ağır zayıt vermek suretille İngiliz müdafaa hatlarına girmişlerdir. Britanya kuvvetleri şiddetli bir mukabil taarruza kalkmışlardır ve göğüs göğüse bir muharebe başlamıştır.

İngiliz hava kuvvetleri de muharebeye iştirak etmektedir.

Cumartesi gecesi ve pazar günü İngiliz avcı ve bombardıman tayyareleri Alman mevzilerini bombardıman etmişlerdir. Asgari 24 Alman tayyaresi imha edilmiş ve diğerleri hasara uğratılmıştır. Malame'deki Tayyare meydanı ile asker taşıyan planörlerin indikleri civardaki meydanlar da bombalanmıştır. Bu akınlarda bir tek İngiliz tayyaresi kaybolmamıştır.

Girit muharebesi başlayalıdan beri bir hafta içinde en aşağı 250 Alman tayyaresi imha edilmiştir. Almanlar, diğer tayyarelerin inebilmesi için yerdaki tayyare enkazını hararetle temizlemeye devam etmektedir.

İngiliz deniz askerleri de muharebeye iştirak etmektedir. Almanlardan birçok da esir alınmaktadır.

Irakta İngiliz tayyareleri

(1 inci Sahifeden Devam)
İlmi. Mütteaddit yangınlar çıkarmıştır. Tayyareler Musul tayyare meydanına da taarruz etmişlerdir. Yerdaki Alman tayyarelerinden ikisi yanmıştır.

Alman tayyareleri de Habbanıye tayyare meydanına taarruz etmişlerse de zarar etmemişlerdir.

Ankara 27 (A.A.) — Rasid Ali Bağdadda bulunmaktadır. Hemen hemen bütün vekâletlerin idaresini üzerine toplamıştır. Yanında yalnız İktisat ve Maliye Nazırları bulunmaktadır. Hariciye ve Maliye nazırları Tahran'dadır. Hükümetin diğer azaları Musul'dadır.

ESKİ BASVEKİL BASRADA
Beyrut 27 (A.A.) — Rasid Ali iktidar mevkine gelince Bağdadı terkeden Kral Nûbi Abdullah eski Başvekillerce Cemil hususi bir vazife ile Basraya gönderilmiştir.

Cemil tayyare ile Basraya muvasalat etmiştir.

Bir çocuk otomobil altında kaldı

Galatada oturan Karabet kız beş yaşında Ohanes Tozkoparan caddesinden geçerken Hayrettin Güngör idaresindeki 2262 numaralı otomobilin altında kalmış, ağır surette yaralanarak tedavi altına alınmıştır. Şoför yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Irak Kral Naibinin yeni beyanatı

Kahire 27 (A.A.) — «B.B.C.» Irak Kral Naibi Abdî İlah, İraka döndüğü zaman beyanatı bulunarak, halkı, memleketi felâkete sürükliyen Rasid Alinin kuvvetlerini memleketten koğmağa davet etmiş ve halkın hakikî mü-messilleri ile çalışmak üzere İraka döndüğünü ilâve eylemiştir.

Almanlar Giritte yeni kuvvetler getirdiler

Kahire 27 (A.A.) — «B.B.C.» Kahire askeri mahfiline gelen habere göre Giritte Maleme ve Hanyâ civarında şiddetli muharebeler devam ediyor. Almanlar 24 saat zarfında yeni kitalar getirmişlerdir. İki taraf da anudane harbetmektedir.

Girit harbine bir bakış

(1 inci Sahifeden Devam)
İrmişler ve Hanyânın Garbinda bulunan İngiliz kuvvetlerine karşı şiddetli bir taarruza geçmişlerdir.

Almanlar ağır zayıta uğramış olmakla beraber, İngiliz mevzilerine girmişlerdir. Buradaki Yeni Zelanda kuvvetleri mukabil taarruza geçmişlerdir. Henüz neticesi belli olmayan göğüs göğüse bir muharebe başlamıştır.

ALMANLARIN YENİ SİSTEM PLANORLERİ
Almanlar Giritte istila için yeni sistem deniz planörleri kullanmaktadır. Bu planörler, tayyareden sahile civarında ayrılmakta ve geçeyin de asker çıkarmasını mümkün kılmaktadır. Almanlar mütemadiyen takviye kuvvetleri getirmektedir. Alman tayyareleri Giritteki İngiliz topçu mevzilerini de altı saat, fasilasız bombardıman etmişlerdir.

HARAP OLAN SEHİRLER

Alman tayyareleri Cumartesi günü dalgalar halinde adanın başlıca üç şehri olan Hanyâ, Kandiyê ve Resmo üzerine gelecek bombardıman yağmur gibi boşaltmışlardır. Kandiyê duman jüen bir harabe yığını haline gelmiştir. Vaktiyle bir Venedik edebiyat mekânı olan Resmo da harabe-yi dönmüştür. Halk büyük bir şoguk-kanlılık göstermiş ve bu sebeple telefât nisbeten az olmuştur.

250 DEN FAZLA ALMAN TAYYARESİ İMHA EDİLDİ

«Times» in Kahire muhabirine göre, şimdiye kadar Giritte, planörler hariç, 250 den fazla Alman tayyaresi düşürülmüştür.

DONANMA VAZİFESİNE DEVAM EDEBİLECEK Mİ?
Londra gazetelerine göre, şimdi başlıca mesele, Alman denizaltılarının, tayyarelerin ve döken mayınların, teşkil ettiği tehlikelere rağmen, İngiliz donanmasını Girit etrafındaki harekâta devam edip etmeyeceğidir. Çünkü Alman hava taarruzu kırılmadıkça, nisbeten dar bir denizde İngiliz filosunun hava yardımından mahrum bir halde karakol, gezilmesi pahalıya mal olmaktadır.

ELEN KRALININ YENİ ZELANDALARA TEŞEKKÜRÜ
Mısırda bulunan Eleni Kraliçe, yine Mısırda bulunan Yeni Zelanda Başvekiline şahsi bir mektup göndererek, Giritteki kuvvetlerin kumandanı General Freyberg'in gerek adanmış, gerek kendi şahsının emniyetini temin için aldığı tertibatın dolayısıyla teşekkürlerini bildirmiştir.

Yeni Zelanda Başvekil Mısırda ki yaralı Yeni Zelanda askerlerinin yatmakta oldukları hastaneleri gezmiş ve dün de geceyi bir Yeni Zelanda hastane gemisinde geçirmiştir.

ALMAN TEBLİĞİNE GÖRE İNGİLİZ KAYBI
Son Alman tebliği, Girit sularında deniz ve hava kuvvetleri arasındaki muharebeden bahsederek, Alman tayyarelerinin 20 Mayıs'tan beri, harp veya hava datı kruvazörünü, 8 destroyeri, 1 denizaltısını ve 5 hücum botunu batırması olduğunu bildirmektedir.

Başkada tam bir isabetle bir safı harp gemisi ve diğer kruvazör ve destroyerler ciddi hasara uğratılmıştır. İtalyan denizaltıları da 4 İngiliz kruvazörü batırmışlardır. Ayrıca iki ticaret gemisi de batırılmıştır.

ALMANLAR KENDİ KITALARINI BOMBALADILAR
Kandiyê ve Resmonun bombardımanı sırasında Almanların kendi kitalarında da pike bombardıman etmiş oldukları zannedilmektedir. Yanlılıkla İngiliz kuvvetlerine yiyecekler de atılmıştır.

Almanların denizden kütle halinde ihraç yapmaya tevessül ettiklerine dair malûmat yoktur. Maamafih küçük deniz vasıtalarıyla mahdut asker çıkarmaya muvaffak oldukları mümkün görülmektedir.

Diğer taraftan Alman paraşütçü kitalarının azalmaya başladığını gösteren âlâmetler vardır.

DÜĞÜM NOKTASI GİRİT

(Başmakalden Devam)

saplarında aldanmışlardır. Girit, Alman istilasına uğrıyacak mı, uğramıyacak mı? Bunu bugünden tayin etmek müşküldür. Fakat, herhalde Almanlar burunlarını bir kısıpaca kapırmışlar ve zayıt ne kadar çok ve hudutsuz olursa olsun; sonuna kadar mücadeleye devam etmek vaziyetine düşmüşlerdir. Bu arada ve muharebenin devamı içinde, belki de bir tarafın kahramanca mukavemeti, öbür tarafın inadı yüzünden Girit hava bombardımanları ile harabe-yi dönecek ve her türlü zihayâtın yaşaması imkânsız hale girecektir. Hatta şimdiden adaya karşı yapılan Alman bombardımanlarının Amsterdam ve Belgrad felâketini andırarak bir mahiyet arz etmeye başladığı tebarüz ettirmektedir.

Giritteki vaziyeti bu şekilde izah ederken, bilhassa şu noktayı da tebarüz ettirmek iktiza eder ki, bugünkü vaziyette Almanların önce Girit ile ve ondan sonra diğer hedefler ile meşgul olmaları durumu hasıl olmuştur. Binaenaleyh, diğer hedeflerin mukadderatı Giritte cereyan eden muharebenin neticesine bağlanmıştır.

Bu itibarla ilk günlerdeki — Almanlar Giritte taarruz ederlerken aynı zamanda Kıbrıs, Suriye, Filistin, Mısra karşı da umumi bir taarruz hareketine kalkışacaklar mı?

Sualinin cevabı bugün filen ve vâkalarla ortaya çıkmıştır. Ancak, Almanların Giritte çok sıkışık bir vaziyette diğer bölgelerde bir gösteri hareketinde bulunmalarını yüzde on beş gibi bir ihtimal ile zihinlere getirebilir.

İngilterenin Giritte herbederken Yakın ve Orta Şarkta vaziyetine gelinece; İngilizlerin Irakta tedrici bir terakki ile muvaffak oldukları görülmektedir. Kral Naibi Abdî-İlah'ın İraka dönüşü ve Irak kabilelerinde ve ordu mensuplarında hasıl olan intibah vaziyeti herhalde İngilizler lehindeki inkisafı arttırmağa âmil olacaktır. Suriyedeki teşettüt ve intizar vaziyetinin ise, yine gün geçtikçe İngilizlerin lehinde bir inkisaf kaydettiği memnuniyetle öğrenilmektedir. Kolonel Kolenin ve bir çok Fransız tayyareleri ile Çerkes süvari alaylarının Suriyeden Mavera-yi Ürdün ve Filistine geçmeleri, Hür Fransız taraftarlığının yayılması, herhalde Suriyede hasıl olan vaziyet bakımından ilerisi için çok ümitlidir.

Bilhassa General Veygand da dahil olduğu halde; Vişi hükümetinin bütün maddi ve manevi kuvvetleriyle Alman işbirliğine karar vermiş olması karşısında müstemlelerdeki ve Suriyedeki aksilâmellerin gün geçtikçe daha geniş ve daha mütebariz bir ölçü alınması ihtimali kuvvetlidir.

İngilizlerin bir taraftan bütün bu psikolojik vaziyetlerden istifade etmekle kalmıyarak, aynı zamanda Yakın ve Orta Şarkta bütün hız ve imkânları ile hazırlanmakta oldukları da muhakkaktır.

Hattâ, bizim nokta-i nazarımızda göre; müstakil, bitaraf ve harp dışı kalması iktiza eden Suriyeye karşı bile İngilizlerin icabında sırf Orta Şarkın ve Yakın Şarkın müdafaa bakımından bir işgal hareketini basaracak mahiyette hazırlık gördüklerinden dahi şüphe edilemez. Nihayet Giritin düşmesi, Kıbrısın Almanlar eline geçmesi farzımuhal olarak kabul edilse dahi; yine Almanların Suriye, Filistin, Mısır sahillerine İngiliz ordusundan daha kuvvetli bir ordu geçirmeyecekleri ve bu kitaların meskünlerindeki İngiliz sempatisini kökten bir tahavvüle sevk edemeyecekleri ve mücadele-nin uzun süreceği muhakkaktır.

ETEM İZZET BENİCF

BiSMARK

(1 inci Sahifeden Devam)
Dün gece bahriyeye mensup torpil taşıyan tayyareler Bismarka bir isabet elde etmişlerdir. Tebliğ «takip devam ediyor» cümlesiyle nihayet bulmaktadır.

Cumartesi sabahı Groenland açıklarında vukua gelen muharebeden 72 saat sonra düşmanın kaçmasına müsaade edilmemiş ve düşman yüzlerce mil mesafede takip edilmektedir.

«Bismark» zırhlısı ilk müsademe hasara uğramıştır. Kaçaması da hasara uğraması yüzünden sür'atinin azalmasına ve yavaşlamasına sebep olmuştur.

Bir Casusun Gizli Defteri

No. 22

Yazan: Francis Machard

Çeviren: İskender F. SERTELLİ

Bu gece sivil elbiseye çok ihtiyacım var, mağazalar kapalı, alamadım

— Teşekkür ederim.
Gece. Saat dokuz buçuk.
Hamburg rıyımında bir gemi tayfası kıyafetle yalnız dolayıyor.

Koynumda para var. çek var. Fakat, gece olduğu için bütün mağazalar kapalı.

Bir elbise almak lazım. Bahriyeli elbisesiyle her yere girip çıkamaz.

Tahliye süvarisini rahatsız etmekten başka çare yok.
İyi ki adresini almışım.

Kaptanın evi çok uzak değilmiş. Çabuk buldum.
Kıyafet çaldım.

Bahçe içinde küçük bir ev.
Genç bir çocuk kıyafeti açtı:

— Babamı mı görmek istiyorsun?

— Evet...
Dedim. Bahçede bekliyorum.
Süvari soyunmuş. pijamasıyla yemek masasının başında çarpı-çıyordu.

Beni görünce kolumdan çekti.
— Yemek yedin mi?
— Hayır. Fakat, henüz yemek niyetinde değilim.

— Kabil değil. Bırakmam...
Zorla yemek masasına oturdum.
Süvari beni karısına ve çocuklarına:

— Bizim tahliye gemisinde çok değerli bir denizci.
Diye tanıttı.
Bir aralık süvariye:

— Bu gece bir sivil elbiseye çok ihtiyacım var. Mağazalar kapalıydı. tedarik edemedim.
Dedim.

Süvari çok nazik ve anlayışlı bir adam.
— Hele yemek yiyelim de, dedi, elbise tedariki kolaydır.

Birkaç kadeh şarap içtikten ve bir koltuk yedikten sonra, süvari kalktı. beni yanıma aldı. Bir odaya geçtik. Gardrop önünde durdu.

— Bak. benim birkaç takım sivil elbisem var. Bunların hangisini sırtına gelirse al.

Elbiselerden biri tam vücuduma göre geldi. Orada giydim. Gömlek, yaka, hattâ bir de iskarpin vardı. İskarpinler biraz büyük. Fakat, ucuna pamuk koyarak içimi gördüm. Şimdi iş bir şapkaya kaldı.

Süvarinin başı küçük 54 numara. Benimki altmış numara. Arada büyük fark var. Şapkasız gece soğakça çıkılmaz. Şimdi ne yapmalı?

Zaruri olarak, başıma küçük gelen bir fôtr şapkayıv elime alarak süvariye teşekkür ettim ve saat on buçuktan evden ayrıldım.

Şapkayı elimde tutarak yürüyordum.

Bu işi de halletmek lazım.
Fakat, nasıl?

Kolayım buldum. Gözüme bir gazino ilisti. Antresinde gardrop var. Şapkamı çıkardım ve duvarda asılı duran birçok şapkaların arasına baktım.

Gazinoda bir konyak içerek, on dakika sonra garsona para verip kalktım.

Gazinodan çıkarken, başıma uygun bir şapkayı kafama geçirdim. Şimdi antrepolar caddesinde yürüyordum.

Ortalık hâlâ kalabalık.
Bu zengin fabrika ve ticaret şehri çok hoşuma gitti. Ne yazık ki burada fazla kalmama imkân yok.

Otele gitmek de işime gelmiyordu.
Tren, ertesi sabah saat yedide hareket edecek.

Geceyi birkaç bara giderek geçirdim.
Sopuncu barda istasyona yakın küçük bir eğlence yerinde uyku gözlerimden akıyor.

Kendi kendime düşünüyorum:

hut takibinde daha seri bir İngiliz harp gemisinin bulunmasına atfedilmektedir.

DENİZ MUHAREBESİ DEVAM EDİYOR
Newyork 27 (A.A.) — Newyork Daily Mirror gazetesine Oslo radyosundan aldığı bir haberi neşretmektedir. Bu haberde deniliyor ki: Danimarka açıklarında Bismark zırhlısının ihtiva eden Alman donanması İngiliz donanması arasında büyük bir deniz muharebesi cereyan etmektedir.

— Bu yaman casusun izini bulabilecek miyim? Herif, beni de nizde boğmak için, koca transatlantığı yaktı. bir çok kimselerin ölümüne sebebiyet verdi. Ne yazık ki, ortada benden başka hâdisenin âcizliğini bilen yok. Mahkeme yarın fail ve müsebbiplerini arayacak. bulamayacak. Vilyams serbest gezecek. Bana gelince, maalesef hâdiseye şahadet edemiyecğim.

Bosyere düşünmekten ne çıkar? Tren biletini alıp Hamburgdan uzaklaşmak daha hayırlı. Bundan ötesini Paris'e vardığım zaman düşünürüm.

Parise varınca

Başında bir yabancının şapkası. sırtında yabancı bir elbise. ayağında parmaklarını rahatsız eden iskarpinler.

Parise gelir gelmez ilk işim bunları atmak, yenilerini sırtıma ve başıma, ayağıma uygun olanlarını almak oldu.

«Faberlayn faciası» hâlâ bütün dehşetle gazetelerde bahsediliyor. Kimler ölmüş? Kimler kalmış? Herkesi meraka düşüren bir hâdise.

İlk önce geniş bir nefes almak, nefis bir yemek yemek istedim. Temiz bir lokantaya girdim. karnımı doyurdum ve yemekte bir şişe Bordo şarabı içtim.

Şimdi aklım başıma geldi.

(Arkası var)

Darlan'ın beyanatı

(2 inci sahifeden devam)
man görüşüne uygun bir iş için Fransız efkârı umumiye-ni hazırlamak maksadına matuf olsa gerekir ve bu işbirliği, Amerikayı, Almanyaya karşı harp ilân etmeden İngilterenin müttefiki vaziyetine getirdiği gibi, Fransa-yı da İngiltereye harp ilân etmeden, Almanyanın müttefiki vaziyetine getirebilir. Filhakika Vişinin bazı hareketlerinden şikâyet eden Amerikalıları, kendi hareketlerine işaret ederek ilzam etmek istemesi, Almanyanın, Fransa ile «işbirliği» kurarken, neler düşündüğünü anlatmıştır. Anlaşıyor ki İngilizlerin ve Amerikalıların endişeleri de bundan doğmaktadır.

Amerika Cumhur Reisi

(1 inci Sahifeden Devam)
miral Riderin ihtarı, Amerikan donanmasına meydan okuma olarak telâkî edilmektedir. Gazeteler bu tehditten uzun uzadıya bahsetmektedir.

«Nevyork Tayms» gazetesine göre, son vaziyet, nutku Almanların arzu ettiği istikametini aksine çevirecektir.

Bedensal Terbiyesi Umum Müdürlüğü bütçesi

Ankara 27 (Hususi muhabiri) — miz bildiriyor) — Başvekilate bağlı Bedensal Terbiyesi Umum Müdürlüğü bütçesi Meclise gelmiştir. Kadrolardaki ihtisas mevkii sahiplerinin tasrada kullanılması için Umum Müdürlüğe salâhiyet verilmektedir. Umum Müdürlükçe memleket dahil ve haricinde tertip edilecek spor temaları için sarfedilecek seyahat masrafları. Vekiller Heyetinin kararlaştracağı esaslar dahilinde ödenecektir. Federasyonlar heyeti vazifeleri beş sene müddetle fahri olarak da görülebilecektir. Bu gibilerle tazminat olarak maaşlarının üçte biri verilebilecektir.

Bir şoför Adliyeye verildi

Çift numaralı taksilerin çalışması icabeden günde 2291 numaralı otomobili ile şoför Saadetdin Milli Korunma Kanununa muhalif hareketten Adliyeye verilmektedir.

Meclis bütçe müzakerelerine başladı

(1 inci Sahifeden Devam)

Sayın arkadaşlarımız, Müstakil Grup Reisî Râna Tarhan, geçen sene bura - da mevzuabâhs olan masg ve ücret me - selesine temas buyurdular. Geçen se - ne size söz verdim. Ücret meselesi üzerinde çalışacağımı söylemiştim. Sa - yın arkadaşlar, bu mesele üzerinde Ma - liye Vekâleti Müsteşarının riyaseti al - tında Vekâletlerin alâkadar memurla - rından müteşekkil bir komisyon tes - kil ettik. Birinci kısmı bildirdiler. Ye - ni ücretli memurların kaldırılması meselesinde umum Vekâletler muta - bık kaldı. Kadrolar meselesinde uzun çalışmalar oldu, henüz neticelenme - miştir. Maamafih arkadaşımıza temin e - derim ki çalışmalarını takip ediyoruz.

Masraflı azaltma meselesini mevzu - bâhs ettikler. Arkadaşlarımız biliyorlar ki, devletin bugün kat'î ihtiyacı olma - yan işler için bir masraf yapılmamaya elimizden geldiği kadar çalışıyoruz.

Mübaahtın birleştirilmesi meselesi, geçen sene de mevzuabâhs oldu. He - men hemen gayrimümkün gibi görü - nen bir kısmı mevduatı gıdaie mese - lsinin bir elden mübaahtasına işini ele al - dık. Ordunun ve halkın ihtiyacı için mevduatı gıdaieyi bilhassa ekmeçlik kısmının doğrudan doğruya Ticaret Ve - kâleti Buğday Ofisi vasıtasile tevziyatını yapılmaktadır. Bu sene için de bir takım koordinasyon kararları üzerinde de ça - lışmaktayız.

Müfettiş umumîliklerin kaldırılması - andan bahsettikler. Dahiliye Vekâletine beraber çalışık, bunların kaldırılması bir zaman meselesidir. Bunu halihazırda tıpka etmeğe lüzum görüldü. Ahvalı ha - zıra dolayisile burakıyoruz.

Berç Türkler arkadaşımız memleket - ten buğdayın çıkmasından bahsettik - ler. Buğday memleketten çıkmamak - tadır. Geçen senedenberi dışarıya bir deha kat'iyen çıkarılmamıştır. Buğday tamamen memleket dahilinden temin edilmektedir. Aldığımız ihtiyatı tedbirler - le hiç bir tarafta ne bir sıkıntı ne de bu - na benzer bir şey şimdiye kadar kula - ğımıza gelmemiştir, yoktur. «Bravo ses - leri.»

Maliye Vekilinin nutku

Ankara 26 (A.A.) — Maliye Ve - kilî Tuad Ağralı, 1941 yılı bütçe - sinin müzakeresine başlanılması münasebetile, bugün B. M. Meclî - sinde aşağıdaki beyanatta bulun - muştur:

Sayın arkadaşlarımız, Bütçe Encümeninin dikkatli tah - lîlinden geçen 1941 yılı müvazene - tumuymıye kanun lâiyhası yüksek tetkik ve tasvibinize arz edilmiş bu lunuyor.

Avrupada başlayan harbin tev - lid ettiği vaziyet dolayisile bir ta - raftan bazı vergilerimizde hasıl ol - an tenakusa, diğer taraftan millî mûdafaâ masraflarındaki ehem - miyetli tezyatide, geçen sene de lğaret etmiştim. O zamandanberi harbin sahâsi tedricen genişlemiş ve gösterdiği yeni inkişafların tes - siri bilhassa millî mûdafaâ ihtiyacı - ları bakımından, gün geçtikçe da - ha büyük olmuştur.

Millî Mûdafaâ tedbirlerimizi, si - yasî vaziyetin her türlü inkişaf - larını karşılamak müsaîd bir halde devam ettirebilmekte üzere önümüz - dekî sene için fevkalâde menabîz tamamen bu ihtiyaçlara tahsis et - meği daha faydalı gördük. Bu se - beple ötedenberi fevkalâde tahsi - satla idare olunan bütün diğer hiz - metler âdi bütçeye alınmış ve taf - silâtını aşağıda arzedeceğim zaru - rî bazı zamlarla birlikte 1941 büt - çesi yekûnu «309, 734, 307» lira o - larak tesbit olmuştur.

Cumhuriyet devri maliyesinin ana prensipine sadık kalarak hu - zurunuza müvazevî bir bütçe tak - dim edebilmek için bu sene de bazı zamlar ve ihdaslarla varidat menabimızı takviye etmek zaru - reti hasıl olmuştur.

MASRAF BÜTÇESİ

Hükümetçe yüksek meclise tak - dim edilmiş olan lâiyhada masraf bütçesi yekûnu «304,971,622» lira - dan ibaret idi. Ve lâiyhanın tanzî - mi sırasında elde bulunan 8 aylık tahsilât rakamlarına istinaden bağ - lanmış bulunuyordu. Bütçe Encü - menince yapılan tetkikat sırasında Nisan gagesi itibarile 11 aylık tah - silât rakamları alınmış olduğun - dan varidat tahminleri bu rakam - lara göre tadi edilmiş ve varidat bütçesinin balig olduğu yekûna müvazî olarak masraf yekûnu da 309.734.307 Liralık çıkarılmıştır, 41.257.986 LİRALIK FAZLALIĞIN MÜFREDATI

Bütçe Encümenince tesbit olu - nan masraf bütçesinde 1940 yılına nazaran mevcut 41.257.986 liralık fazlalığın müfredatı şudur:

17.800.000 kûsur lira diyyunu u - mumiye bütçesine zamm edilmiş - tir. Aynı bütçe içinde yapılan bazı tneziilatla birlikte elde edilen takri - ben 21,5 liranın 4,5 liraya yakın kısmı 25 milyon sterlinlik teslihat

kredisile diğer kredilerin taksiti - ne, 15 milyon fevkalâde tahsisat karşılığı olan borçların iftasına, geriye kalan kısmı da muhtelif devlet borçlarına aid tertipiere ilâ ve edilmiştir.

Fazlalığın 14 milyon kûsur lira - sı, başta demiryollar inşaatı olmak üzere Ereğli kömür havzasının dev - letleştirilmesinden mütevellid fev - kalâde sarfiyatın, şose ve köprü - ler, muhacir iskân işleri, maske i - malatı gibi fevkalâde tahsisatla i - dare edilemekte olan hizmet - lerin âdi bütçeye alınmasından mütevellittir.

1.380.000 Lira muhtelif nafia his - metlerine ayrılmıştır.

DEMİRYOLLARIN İNŞAATI

Demiryolları inşaatına ait malî programın 1941 yılına ait miktarı 6.271.000 kûsur lirası âdi bütçeye konulan tahsisatla, bakiyesi de kanununun geçenlerde kabul buyur - duğunuz dahili istikrazla karşılan - mak üzere tamamen nazarı dikkate alınmış bulunmaktadır. İçinde bu - lundugumuz fevkalâde vaziyetin doğurduğu müşkülât ve malzeme yokluğuna rağmen bu sene Zon - guluktan Kozlu'ya, Diyarbakırdan Cizre'ye ve Elâzığdan Palu'ya doğru olan demiryolları inşaat ameliyatı imkânın müsaadesi nisbetinde iler - lemiştir. Önümüzdeki sene de pro - gramı dahilinde bu inşaat devam edilecektir.

MAARİF BÜTÇESİ

Farkın 1,5 milyon lirası, maarif bütçesine ayrılmış ve başta köy ens titütleri olmak üzere devamlı bir inkişaf gösteren muhtelif maarif hizmetlerinin takviyesine tahsis olmuştur. 600.000 lirası devlet ziraat işletmeleri kurumunun ser - mayesine mahsuben verilmek üzere ziraat hizmetlerine 1.100.000 lira ayrılmıştır.

Fazlalığın 1.100.000 lirası da muh - telif sihi ihtiyaçlara karşılık tutulmuştur.

Bu arzetmelerimden başka pet - rol aramaları masraflarına karşılık olarak Maden Tetkik ve Arama Enstitüsüne ait mutad tahsisata bu sene için ilâveten 600.000 lira ve - rilmiş, müteferrik kanunların ve fevkalâde ihtiyaçların icabı olarak da muhtelif dairelere cem'an 1.500.000 lira kadar tahsisat ayrı - lmıştır.

MİLLÎ MÜDFAA YAPILAN ZAM

Nihayet, doğrudan doğruya millî mûdafaaya taallük eden zaruret - lerden dolayı jandarma ile gümrük ve orman muhafaza idarelerinde askerî teşkilâtın takviyesi için de ilâveten 2,5 milyon lira tahsisat verilmiştir.

Bütünün masraf kısmındaki faz - lalığa ait maruzatım bundan iba - rettir.

Biraz evvel arzetmiş olduğum gibi, âdi bütçe haricinde kalan büt - tün varidat menabimızı bu sene millî mûdafaâ ihtiyaçlarına karşı - lık tutulmuş olduğundan yüksek Meclise ayrıca takdim edilmiş o - lan fevkalâde tahsisat lâiyhasile şimdiki istenilen 83 milyon lira münhasıran muhtelif mûdafaâ hiz - metlerine ait bulunmaktadır. Âdi bütçede millî mûdafaâ grupuna ayrı - larak tahsisat yekûnu 78 milyon li - radır. 83 milyon liralık fevkalâde tahsisatla birlikte 131 milyon li - rayı balig olacaktır. Şurasını derhal arz edeyim ki millî mûdafaanın se - nelik hakiki ihtiyaç miktarı umumi vaziyetin inkişaf tarzına ve bu - nunla muvazî olarak alınması lüz - umlu görülecek tedbirlerin şümûl ve ehemmiyeti derecesine bağlıdır.

Nitekim 1940 malî yılında millî mûdafaaya verilen âdi ve fevkalâ - de tahsisatın yekûnu malî sene bi - dayetine 151 milyon miktarında olduğu halde sene içinde yeniden alınan tedbirlerin neticesi olarak bu rakam 302,5 milyon liraya ba - lıg olmuştur ki bu miktar devlet bütçesinin umumi yekûnundan 34 milyon lira fazla bulunmak - tadır.

MİLLÎ PIYANGOMUZUN TEMİN ETTİĞİ HASILAT

Millî Piyango İdaresinin elde et - tiği safî hasılat olarak malî yıl içinde hava bütçesine tahsisat kay - dedilen 2.620.000 kûsur lira bu ra - kama dahil olmadığı gibi askerî icaplardan doğan ihtiyaçlara sarfe - dilmek üzere, hizmetin ifasile âlâ - kadar olan jandarma, gümrük ve orman bütçelerine maske imalatı, yol, askerî iskeleler inşaatı gibi işle nafia ve diğer dairelere bütçe - lerine konulmuş olan tahsisat da

bunun haricindedir. Arzettığım bu rakamlar bir taraftan memleke - tin sulh ve emniyetine verdiğimiz ehemmiyetin derecesini göstermek - le beraber, diğer taraftan da şimdi - ye kadar aldığımız emniyet ted - birlerinin nistilizam ettiği malî fe - dakarlığın vüs'atini tebarüz ettir - mektedir.

FEVKALÂDE TAHSİSAT

1934 ve 1935 senelerinde sarfına mezu niyet vermiş olduğunuz 14.180.000 lira ile son tasvip buyu - rulan kanunla kabul buyurduğunuz 8 milyon lira dahil olarak bu - güne kadar verilen fevkalâde tah - sisatın umumi yekûnu 512.216.000 liraya balig olmaktadır.

Bu miktarın muhtelif hizmetler arasında sureti tevzi şudur:

368.237.000 lira millî mûdafaaya taallük eden muhtelif hizmetlere, 68.992.000 lira demiryollar inşaat masraflarına, 28.604.000 lira muh - telif nafia ve imar işlerine, 25.15 .000 lira maadin ve sanayi tesisatile münakalât gibi iktisadi ve ticarî ihtiyaçlara, 13.395.000 lira sıhhat ve içtimai muavenet işleri - ne, 5.123.000 lira maarif hizmetleri - ne, 2.730.000 lira ziraî mevzulara.

Bu rakamların tetkik ve muka - yesesi bize şu neticeyi verir ki şim - diye kadar alınan fevkalâde tahsi - satın yüzde 71,9 u millî mûdafaâ hizmetlerine, yüzde 13,45 i demir - yolları inşaat masraflarına, yüzde 5,6 sı diğer nafia ve imar işlerine, yüzde 4,90 i iktisadi ihtiyaçlara, yüzde 4,1 i de sıhhat, maarif ve zi - raat mevzularına aittir.

Fevkalâde tahsisat karşılıklarını - nın bir kısmı, madenî ufaklık para darbiyatından elde edilip kat'î va - ridat meyanına giren ve mevcut kanunların esaslı hükümlerine müsteniden avans ve kısa vadeli istikraz şekline dalmı olarak ha - zinece istifade edilebilen menabi - den tahassül ettiğini, diğer kısmı - nın da muhtelif kanunlarla kabul buyurduğunuz hususî salâhiyetle - re müsteniden temin edildiğini ge - çen sene arzetmiştim. Bu karşılı - ların bazıları, Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından banknot ihra - cını istilzam etmekte olduğundan bankanın emsiyon vaziyeti hakkın - da biraz malûmat vermeyi faydalı bulmaktayım. Bunu, bilhassa, ev - raki nakdiyenin artış nisbetini en - dişe verici telâkki etmiye temayül edebilecekleri tenvir için yapmıya lüzum görüyorum.

SANAYİ BÜTÇESİ

Gerek iktisadi devlet teşekkül - leri tarafından kurulmuş olan, ge - rek hususî teşebbüsler mahsulü bu lunan sanayi müesseselerimizin is - tilsalâtında kayda değer inkişaf - görülmüştür. Gayri müsaîd bazı â - millerin mevcut bulunmasına rağ - men bütün âlakadamların göster - dikleri umumi gayret sayesinde bu istihşalat gerek hacim gerek vasıf itibarile yükselmıştır. Sinaî istih - salâtımızda görülen bu artışın, bu - günkü fevkalâde ahval içinde mem - leket iktisadi ve malî nizamının mahfuziyeti bakımından müsbet tesirleri bilhassa kayda değer.

MADEN İŞLERİ

Başta Taşköprü olmak üzere ma - den istihşalatımızda artışlar kay - dedilmiştir. Döviz vaziyetlerimizin başlıcalarını teşkil eden Ergani ve Kuvsan işletmelerimizde bir ev - veliki senenin altı bin kûsur tonu - na mukabil 1940 senesinde 9 bin - ona yakın bakır istihşal edilmiş - tir.

Ham istihşalatımız müsaîd sey - rini 1940 senesinde dahi muhafaza etmiştir.

SU İŞLERİ

Büyük su işlerine aid 31 milyon liralık kanuna müstenîd beş sene - lik programa giren mevzulardan hâlen taahhüde bağlanarak inşaa - tına geçilmiş olanlar 24 milyon li - rayı bulmuştur. Dünya vaziyeti - nin ihdas ettiği müşkül şeraiti rağ - men inşaatın, tabii seyri dahilinde inkişaf ettirilmesine azamî surette çalışılmaktadır. Önümüzdeki sene de bu yoldaki mesaiye program da - hilinde devam edilecektir.

NAKİD VAZİYETİ

Veze ve banka mevduatları ile bu yoldaki paralarından mürekkep ola - rak 1939 malî yılından 1 Haziran 1940 tarihine devrolunan nakid mevcudu 54,6 milyon liradan iba - retti. Sene nihayetinde bütçe ena

27 Mayıs 1941

18.00 Program ve Memleket Saat

18.03 Müzik: Fasil Sazi.

18.30 Ziraat Takvimi ve Toprak

18.40 Müzik: Oda Musikisi—Dvo-

19.00 Konuşma: (Yuva Saati)

19.15 Müzik: Radyo Salon Orkes-

1. Leach: Neptune's Holiday,

2. Tschalkovsky: Sonbahar

19.30 Memleket Saat Ayarı, ve A-

19.45 Müzik: Radyo Salon Orkes-

4. Zimbatis: Dans Süti, 5.

6. Kreiser: Viyana Kaprisi, 6.

7. Smith: Rus Sarkisi, 7. Curt

8. Colwyn: Küçük Flört (Polka).

20.15 Radyo Gazetesi.

20.45 Müzik: Radyo Salon Orkes-

9. Job. Strauss: Ver uns Get-

10. — Tschalkovsky: Romans

21.00 Konuşma: Memleket Postası.

21.10 Müzik: Sonat Saat — J. S.

Bach, Ferhunde Erkin (Pia-

no), Neadet Atak (Keman).

21.30 Konuşma.

21.45 Müzik: Klasik Program —

Şef: Mes'ud Cemil.

22.30 Memleket Saat ayarı, ve A-

22.45 Müzik: Cazband (Pl.)

23.25/23.30 Yarınki Program ve

YARIN KI PROGRAM

7.30 Program ve Memleket Saat

7.33 Müzik: Hafif Müzik (Pl.)

7.45 Ajans Haberleri.

8.00 Müzik: Operetlerden seçil-

8.30/8.45 Evin Saati.

12.30 Program ve Memleket Saat

12.33 Müzik: Seçilmiş Şarkılar.

12.45 Ajans Haberleri.

Müzik: Radyo Salon Orkes-

1. Aleks: Güzel Vene-

2. Blankenburg: İşga

doğru (Mars), 3. Paul Lin-

cke: Hanako (Japon Enter-

mezzo'su).

13.15 Müzik: Seçilmiş Şarkılar

Programının Devamı.

13.30/14.00 Müzik: Radyo Salon

Orkestrası Programının de-

vami.

● TAKVİM ●

Rumi 1357 Hızır Hicri 1360

MAYIS 14 22 R. AHİR 30

Yıl 941 Ay 5

MAYIS 27 SALI

Vasati S. D. Vakit Esami S. D.

5 33 Güneş 9 03

13 11 Öğle 4 41

17 10 İktidat 8 39

20 31 Akşam 12 00

22 27 Yatsı 1 57

2 21 İmsak 6 51

netine alınmış olan 3,3 milyon lira

bundan tenzil edildiği takdirde 39,3 milyon lira kalır ki bu miktar yeni malî yıl devletine müdevver kabili istimal nakid mecmuunu ifa de etmektedir.

MİLLÎ PARA

Dünya durumu dolayisile bir ta - raftan bir çok ihracat mallarımı - nın haric piyasalarda serbest dö - viz ve müsaîd fiyatla alıcı bul - ması, diğer taraftan ithalatın da bizzarur azalması serbest döviz ve alım karşılıklarının gittikçe art - masını intaç etmekte ve bu vazî - yet paramızın fiili istikrarını tak - viye eylemektedir.

1940 bütçe tahminleri karanlık ve çok kararsız bir devrede yük - sek tasdikinize iktiran etmiş ve hük - metçe tatbik mevkiine konul - muştur. Maruzatımdan anlaşıldığı üzere bu bütçe muvaffakiyetle tat - bık olunmuş ve bütün mûdafaâ ih - tiyaçlarımız âdi ve fevkalâde mem - balardan elde ettiğimiz karşılıklar - la temin olunarak tediyeye intizam, hazine itibarı tamamen muhafaza edilmiştir. Ciddi sebeplerdir ki va - tandamların vergi mükellefiyetleri - ni muvakkat bir devre için biraz arttırmak mecburiyetinde kalmış bulunuyoruz.

Bu vesileden istifade ederek 1941 bütçesile âlakadar olmak üzere yüksek Meclise takdim edilmiş olan yeni vergi zamlarına ait lâiyha ile fevkalâde varidat menabînin tak - viyesine matuf diğer lâiyhaların tetkikinde muhtelif encümenlerin sebekden kıymetli mesallerinden dolayt huzurunuzda kendilerine teşekkür etmek isterim.

«Manyetik Sahaları kabili Rüyat hale getirmek usul ve ameliyesi» hakkın - daki hitira için alınmış olan 16 Hazi - ran 1937 tarih ve 2407 numaralı hitira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir veyahit hitira Tür - kiyyede mevkiî file koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte ol - makla bu hususa fazla malûmat edin - mek istiyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 — 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN

Mükellefin adı ve soyadı	İşi	Mahalles	Sokağı	Kapı No.	Matrah L. K.	Kazanc L. K.	Bohran L. K.	Ceza
M. Franko	Depo	Yenicami	Kurşunlu han	23	72 00	32 40	6 48	*00 00
Hasan Tahsin Akgürkan	Makine imalı		Kasap Han	6/10	217 00	10 94	2 19	00 00
Murat Ayberk	Muamelecî		Tevekkül Han	4	27 00	11 87	2 37	00 00
Abdurrahman Yılmaz	Piyazcı		Dikicişi	5	300 00	77 75	15 55	00 00
Boris Liyakof	Maden Kömürüstü		Mehmet Ali	40	235 00	44 20	8 84	7 98
			Paşa Han					
Tahsin ve seriki Celâl	Tavukcu	M. Zade	Kemari	5	300 00	22 33	4 47	00 00
Yorgi	Terzi		Necatibey	99	380 00	162 00	32 40	00 00
Hasan Kubal	Kahveci			161	450 00	91 91	18 38	00 00
İsmail Ferah	Ekmeççi	H. Mimi	Tulumbe	16	60 00	2 00	40	2 40
Hızroğlu Naif	Koltukçu			5	60 00	1 13	23	00 00
Edvard Dagis	Matbaacı	Yenicami	Perçimli	9/11	Muhtelif	4 00	80	00 00
Ahmet Remzi Tuncay	Kooperatif	M. Zade	Necatibey	31		116 60	23 32	00 00
Süleyman Faik	Lâstik Fabrikası		Değirmen S.	14		2 72	54	00 00
Vitali Ovadya			Alageyik	27/29		22 60	4 52	00 00
Ali Namık ve İnsan Arif	Komisyoncu	Yenicami	Billür H.	9	156 00	34 53	6 91	00 00
			ve ticaret					
Leon Nurban	Musluk imalı		C. Cedit	43		1 68	74	00 00
Vasil Değirmenci oğlu			Tersane	89	80 00	4 66	83	00 00

Yukarıda isimleri yazılı ve vergi miktarları gösterilen Galata Şubemine ait mükelleflerin ikametgâh ve adreslerinden bulunamadıkları yapılan araştırma ve tahkikat ile anlaşılmalıkla 3692 sayılı kanun mucibince tebliğ geçmek üzere ilân olunur. (4089)

her evde...

DENTOL diş macunu, sabun kadar kullanılır. Çün - kü, DENTOL sıhhi, sağlam ve beyaz dişlere malik olmanın yegâne unsurudur.

Dentol

D. Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden:

Keşif bedeli almış dört bin altı yüz elli beş liradan ibaret Galata Yeni Yo - lu Salomonun önündeki caddenin mevcut asfaltın nihayetlendiği noktadan Top - hanye kadar olan kısmının mozaik kaldırım inşaatı işi kapalı zarf usulile ek - siltmeye konulmuştur. Muvakkat teminat «4482 — Dört bin dört yüz seksen iki» lira «75» «Yatmış beş» kuruştur. İhalesi 9.6.941 tarihine rastlayan Paz - tesini günü saat 15 de Galata rıhtımındaki Umum Müdürlük binasında toplan - cak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır. Teklif zarflarının bildirilen va - kitten en geç bir saat evveline kadar komisyonla tevdi edilmeli şarttır. Bu bap - takı keşif ve şartname her gün sözü geçen komisyonda görülebilir. Taliplerin şartnamedeki yazılı evsafı haiz olduklarına dair vesika ibraz etmeleri lâzımdır. «3957»

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — İdaremiş ihtiyacı için 25 M3 yeşil zıgal marka kereste pazarlıkla sa - tın alınacaktır.

II — Pazarlık 30/5/941 Cuma günü saat 15 te Kabatağa Levazım ve Mü - bayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Eb'at listesi sözü geçen şubede görülebilir.

IV — İstekilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvenme paralarıyle birlikte mezkûr komisyonla mür -acaatları. «4044»

İstanbul Orman Müdürlüğünden:

İstanbul Vîlayeti merkezinde, nakliye ve müdürîye tezkeresine bağlı her çeşit orman emvalinin yoklaması yapılacaktır.

Keresetler için birer kalemede miktar, cins ve karışık sayısını; odun, kömür vesaire emvalde de yine birer kalemede yalnız miktar ve cinsi gösterir beyan -namelerin 1 Haziran 941 iptidasında mahallerinin orman dairelerine verilmesi lâzımdır. Aşağıda yazılı günlerde mal sahiplerinin veya yazılı vekillerinin mağaza ve depolarında orman teşekkülleri ile hazır bulunmaları ilân olunur.

1 — Dahildeki depolar	5 — 7 Haziran 941
2 — Halic semti;	
A — Karaköy Köprüsü — Sebze	5 — 7 Haziran 941
halî arkasındaki depolar	
B — Sebze halî — Unkapını köp -	9 — 11 Haziran 941
rişü	
C — Unkapını — Ayakapı	12 — 14 Haziran 941
D — Ayakapı — Halic sonu	16